BLAHOSLAVENÍ PLAČÚCI…

… alebo o tom, prečo plačeme a prečo nejdeme obesiť ako Judáš.

BOŽIE SLOVO: (Mt 5,1-2.4)

Čítanie zo svätého evanjelia podľa Matúša: *Keď Ježiš videl veľké zástupy, vystúpil na vrch. A keď sa posadil, pristúpili k nemu jeho učeníci. Otvoril ústa a učil ich: Blahoslavení plačúci, lebo oni budú potešení.* Počuli sme Božie slovo!

KATECHÉZKA (porov. www.inky.sk, úvahy/katechézy č. 575, 101, 175, 301)

Minule sme skončili príkladom, že *s Evanjeliom je to ako s ponukou nového zamestnania. Ak na ňu nereagujeme, nič sa nestane. Ak jej ale uveríme a prijmeme ju, zrazu to samo od seba úplne zmení celé naše myslenie, správanie i konanie – a ak do nového zamestnania aj skutočne nastúpime, zmení nás to úplne*. Ako nás to zmení, keď sa rozhodneme uveriť Ježišovmu Evanjeliu o tom, že poblíž Zeme práve „zakotvilo“ Božie kráľovstvo a že práve prebieha *exodus*, nábor a emigrácia ľudí zo zeme do Kráľovstva a že toto všetko sa deje v *náborových a tréningových strediskách* Cirkvi, kde nás pripravia na úplne nový spôsob života ako bohov v Bohu, obyvateľov a dedičov Kráľovstva?

V skutočnosti nám Ježiš model tohto nového myslenia zanechal. Volá sa *Reč na Hore* a jeho jadrom, niekedy o ňom hovoríme aj ako o *ústavnom zákone Cirkvi*, sú Blahoslavenstvá. Blahoslavenstvá nie sú prikázania. Sú to konštatovania: *blažený*, blahoslavený, čiže *šťastný* – to je presný význam pôvodného slova *makarios* – je ten, kto už má takéto zmýšľanie. Poďme sa preto na blahoslavenstvá pozrieť lepšie! Pôjdeme pritom trochu napreskačku… Začneme druhým, ktoré nám dnes zaznelo.

Blahoslavení plačúci. Prečo by sme mali plakať a nad čím?

Dôvodom je *viera* – poznanie, *porozumenie* tomu, kto je Boh. Kedysi sme si na Bohu všímali, že fúha, *môže čo chce, nikto na Neho nemá, nikto Ho nemôže súdiť, môže si dopriať čo sa Mu páči*… také tie naivné detské predstavy. Čím viac ale Boha poznávame, tým viac žasneme nad iným: nad Jeho svätosťou, dokonalosťou, čírim jasom, svetlom, dobrom, tým, že v Ňom niet žiaden strach ani zlo ani závislosť ani nedostatok ani nič podobné. Žasneme a sme ohromení Božím zjavom, ktorý nás svojou nádherou a nezemskou krásou oslňuje. Tu niekde pramení *bázeň pred Bohom*. Už nie strach – vieme, že Boh nám neublíži – ale sme ohromení a plní úžasu a bázne pred jeho Zjavom. Asi *ako žobrák, ktorý sa náhle vo svojich roztrhaných špinavých handrách ocitne na bieloskvúcej mramorovej a zlatej dlažbe pred trónom nesmrteľného elfského kráľa v jeho vznešenej sláve, moci, bohatstve*.

Tento Kráľ práve zhromažďuje okolo seba ľudí, ktorých chce pozdvihnúť k sláve svojho Trónu a urobiť ich dedičmi svojho Kráľovstva. Hľadíme na nich – svätí, mystici, mučeníci, plní slávy a skvelosti, oslávení a premenení, na pohľad ako sám Boh! – a cítime v srdci bázeň a obdiv aj pred nimi. A súčasne cítime, ako nás *bodá pri srdci*. Túžime, túžime celým srdcom patriť medzi nich, byť tam, vpredu, odetí v Božej sláve, priatelia Boha, synovia a dcéry Otca, dedičia všetkej tej nádhery, vyhrievajúci sa v priazni samého Boha… ale ako by sme mohli? Pozrieme sa na svoju *špinu a roztrhaný žobrácky šat* a premkne nás temné zúfalstvo. Ako by sme mohli? Neprichádza do úvahy! Táto nádhera, za ktorou piští naše srdce a bolí ako nikdy predtým, nikdy naša nebude.

Tu sa rodí náš *plač*. Pramení v uvedomení si tej strašnej neprekonateľnej priepasti medzi nami a Bohom, priepasti tak strašnej, že žiaden človek nikdy nijako nemôže dúfať, že by ju mohol prekročiť a vstúpiť do Božieho príbytku! Nie nadarmo sa slzy považujú za formu krstu, znak toho, že sme dospeli na začiatok skutočného kresťanstva. Cez slzy sa vchádza do Neba, opakujú otcovia už od nepamäti. Lenže – ako by sme mohli vojsť do Neba? Neplačeme náhodou práve preto, že sme plní zúfalstva a beznádeje?

Písmo hovorí o dvoch ľuďoch, ktorí takto plakali, zlomení vlastnou úbohosťou. *Judáš* ju neuniesol. Išiel a plný zúfalstva sa obesil. *Šimon Peter* ju prežil – vďaka Ježišovi. Prežil niečo, čo pred ním opísal farbisto prorok Izaiáš: „*Povedal [som]: "Beda mi, áno, som stratený. Veď som muž s nečistými perami a bývam medzi ľudom s nečistými perami; a moje oči videli kráľa, Pána zástupov." 6 I priletel ku mne jeden zo serafínov, v ruke mal žeravý uhlík, čo kliešťami vzal z oltára, 7 dotkol sa mi úst a povedal: "Hľa, toto sa dotklo tvojich perí, zmizla tvoja vina a tvoj hriech je odstránený!"*“ (Iz 6,5-7)

Ježiš presne o tom vraví, že kto plače (a verí v neho) bude *potešený*. Práve tým, že „*hľa, váš Boh!... Sám príde a spasí vás*“ (Iz 35,4)! „*Čo je nemožné ľuďom, je možné Bohu*“ (Lk 18,27), hovorí Ježiš. A Boh to naozaj urobil, keď „*v tele podobnom hriešnemu a v tele odsúdil hriech, 4 aby sa požiadavka zákona splnila v nás, čo nežijeme podľa tela, ale podľa Ducha*“ (Rim 8,3-4). V tej chvíli nás zaplavuje obrovská *radosť*, pretože sme konečne pochopili, že aj my *smieme*, v Kristovi naozaj *môžeme*, že Kristus Boh osobne prišiel pre nás, aby nás vzal, *vyzliekol naše špinavé handry a odel nás do rúcha synov Boha*, dal nám svojho Ducha, napojil nás svojou Krvou a posilnil ďaleko nad ľudské sily svojim Telom, vzal nás za ruku a *skutočne nás vedie* tam, dopredu, do všetkej tej krásy a nádhery pred Trónom Otca, aby nás pripojil k tej veľkej, skvelej a nádhernej spoločnosti vyvolených! V tej chvíli sa slzy bolesti menia na slzy radosti a šťastia, „*sú darom Boha na očistenie srdca, roníme [ich] bez uvedomenia, keď nás vľúdnosť a velebnosť Boha zoviera z každej strany. Sú nežné a tiché; plynú z očí bez bolesti a hluku. Sú naozaj vodou, ktorá osvieži. Keď vyjdeš zo svojej izby, nikto nemôže povedať, že si plakal, taká veľká je radosť, ktorá ti zaplaví tvár. Slzy dané Duchom na rozdiel od normálnych sĺz tečú bez námahy a bez sťahovania svalov tváre; sú ako svätý olej, ktorý osvecuje tvár a dá očiam božský jas*.“ Slzy potešenia, plač útechy…

UVAŽUJME:

Presne takto, zo *sĺz bolesti a potešenia* nádeje a útechy sa zrodila Božia i naša Cirkev: „*Keď to počuli, bolesť im prenikla srdce a povedali Petrovi a ostatným apoštolom: "Čo máme robiť, bratia?" 38 Peter im povedal: "Robte pokánie a nech sa dá každý z vás pokrstiť v mene Ježiša Krista na odpustenie svojich hriechov a dostanete dar Svätého Ducha. 39 Veď to prisľúbenie patrí vám a vašim deťom i všetkým*“ (Sk 2,37-39).

Ako to zmení naše myslenie?

Keby sme videli iba svoju úbohosť, prepadli by sme BEZNÁDEJI nad svojou malosťou, hriešnosťou a úbohosťou, zúfali by sme si a bez nádeje by sme zahynuli. Keby sme naopak videli iba našu VEĽKOSŤ ako synov a dcér Boha, prepadli by sme pýche a sebavedomiu a zahubili by sme sa pre svoju namyslenosť.

Ale dohromady to v nás vyvoláva jedinečný pocit, postoj MALOSTI a VEĽKOSTI súčasne. Sami v sebe sme malí a úbohí – ale Kristus sa s nami stal jedno, vzal na seba našu malosť a úbohosť a daroval nám svoju vlastnú veľkosť, svoje vlastné božstvo. V Ňom sme veľkí. Ale naša veľkosť je z Neho – a z nás iba naša malosť, hriešnosť a úbohosť. Ale sme s Ním jeden, všetko jeho je naše a všetko naše je Jeho. Sme súčasne *veľkí* aj *malí*. Otvorene si priznávame svoju malosť, svoj hriech, svoju slabosť a úbohosť a špinu a hanbu a biedu – a nezbláznime sa z toho, nezúfame si, nezlomí nás to, pretože v tej istej chvíli vieme, že v Kristovi sme nekonečne vzácni a veľkí, vyvolení a krásni jeho milosťou. Rovnako otvorene si priznávame túto svoje veľkosť, vzácnosť a vyvolenosť a vznešenosť, Božie synovstvo – a bez toho, aby nás to zviedlo k pýche, k povýšenosti, k pohŕdaniu inými, bez toho, aby sme sa chválili a vystatovali, pretože nič z toho nie je z nás, všetko je z Krista, len a jedine z Neho a len v Ňom a vďaka Nemu je to aj naše!

Toto je prvý znak kresťana: že nie je ani malý, ani veľký, ale *veľký a malý súčasne*, malý a veľký zároveň. *Malý sebou, veľký v Bohu*.

Ešte ste to nezažili? Nevadí – „*Za získanie daru sĺz sa treba modliť!*“ Urobme tak, túžme po ňom, *plačme, aby sme dokázali plakať*!